

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/2120

z dnia 25 listopada 2015 r.

ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niniejsze rozporządzenie ma na celu ustanowienie wspólnych zasad mających na celu zagwarantowanie równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych w ramach świadczenia usług dostępu do internetu oraz związanych z tym praw użytkowników końcowych. Ma ono na celu ochronę użytkowników końcowych oraz równocześnie zagwarantowanie nieprzerwanego funkcjonowania ekosystemu internetowego stanowiącego siłę napędową innowacji. Reformy w dziedzinie roamingu powinny zachęcić użytkowników końcowych do swobodnego korzystania z usług łączności elektronicznej podczas podróży w Unii i powinny z czasem stać się czynnikiem ujednolicania cen i innych warunków w Unii.
- (2) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z zasadą neutralności technologicznej, to znaczy nie narzucają ani nie faworyzują wykorzystywania określonego rodzaju technologii.
- (3) Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci internet stał się otwartą platformą innowacji o niskich barierach dostępu dla użytkowników końcowych, dostawców treści, aplikacji i usług oraz dostawców usług dostępu do internetu. Obowiązujące ramy regulacyjne mają na celu ułatwienie użytkownikom końcowym dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania lub korzystania z dowolnych aplikacji i usług. Znaczącą liczbę użytkowników końcowych dotyczą jednak skutki praktyk zarządzania transmisją danych, które blokują lub spowalniają określone aplikacje lub usługi. Tendencje te potwierdzają potrzebę ustanowienia wspólnych zasad na poziomie Unii w celu zapewnienia otwartego charakteru internetu i zapobieżenia rozdrobnieniu rynku wewnętrznego, będącemu wynikiem środków przyjmowanych przez poszczególne państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 11.6.2014, s. 64.

⁽²⁾ Dz.U. C 126 z 26.4.2014, s. 53.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 1 października 2015 r. (Dz.U. C 365 z 4.11.2015, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 2015 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (4) Usługa dostępu do internetu zapewnia dostęp do internetu i co do zasady do wszystkich jego zakończeń sieci, bez względu na technologię sieci i urządzenia końcowe wykorzystywane przez użytkowników końcowych. Jednakże ze względu na wpływ dostawcy usług dostępu do internetu, niektóre zakończenia sieci internetu mogą być czasem niedostępne. W związku z tym tacy dostawcy powinni być uznani za spełniających swoje obowiązki związane z zapewnianiem usług dostępu do internetu w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, gdy dana usługa zapewnia łączność praktycznie ze wszystkimi zakończeniami sieci internetu. Dostawcy usług dostępu do internetu nie powinni zatem ograniczać możliwości połączenia z jakimikolwiek dostępnymi zakończeniami sieci internetu.
- (5) Uzyskując dostęp do internetu użytkownicy końcowi powinni mieć swobodę wyboru między różnymi rodzajami końcowych urządzeń określonymi w dyrektywie Komisji 2008/63/WE⁽¹⁾. Dostawcy usług dostępu do internetu nie powinni nakładać ograniczeń w zakresie korzystania z urządzeń końcowych służących do łączenia się z siecią, oprócz wymogów nałożonych przez producentów lub dystrybutorów urządzeń końcowych zgodnie z prawem Unii.
- (6) Użytkownicy końcowi powinni mieć – za pośrednictwem usługi dostępu do internetu – prawo dostępu do informacji i treści oraz ich rozpowszechniania oraz prawo do korzystania i udostępniania, bez dyskryminacji, aplikacji i usług. Korzystanie z tego prawa powinno pozostawać bez uszczerbku dla prawa Unii lub zgodnymi z prawem Unii przepisami prawa krajowego w dziedzinie zgodności z prawem treści, aplikacji lub usług. Niniejsze rozporządzenie nie ma na celu uregulowania zgodności z prawem treści, aplikacji lub usług ani też uregulowania związanych z nim procedur, wymogów i gwarancji. Kwestie te pozostają zatem objęte prawem Unii lub zgodnymi z prawem Unii przepisami prawa krajowego.
- (7) W celu wykonywania prawa do uzyskiwania dostępu do informacji i treści oraz do ich rozpowszechniania, a także do korzystania i udostępniania wybranych przez nich aplikacji i usług użytkownicy końcowi powinni mieć swobodę uzgadniania z dostawcami usług dostępu do internetu postanowień umownych dotyczących stawek za określoną ilość danych i prędkość usługi dostępu do internetu. Tego rodzaju postanowienia umowne, jak również wszelkie praktyki handlowe dostawców usług dostępu do internetu, nie powinny ograniczać korzystania z tych praw, a tym samym umożliwiać obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących zagwarantowania dostępu do otwartego internetu. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny być uprawnione do podejmowania działań przeciwko postanowieniom umownym lub praktykom handlowym, które – ze względu na swoją skalę – prowadzą do sytuacji, w których wybór użytkowników końcowych jest w praktyce bardzo ograniczony. W tym celu ocena postanowień umownych i praktyk handlowych powinna między innymi uwzględniać odpowiednie pozycje rynkowe dostawców usług dostępu do internetu oraz dostawców treści, aplikacji i usług. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny być zobowiązane - w ramach swoich zadań monitorowania i egzekwowania wykonywania przepisów - do interwencji w przypadku gdy postanowienia umowne lub praktyki handlowe miałyby doprowadzić do podważenia istoty praw użytkowników końcowych.
- (8) W ramach świadczenia usług dostępu do internetu, dostawcy tych usług powinni traktować każdy ruch równo, bez dyskryminacji, ograniczeń czy ingerencji, bez względu na nadawcę lub odbiorcę, treść, aplikację lub usługę, lub urządzenie końcowe. Zgodnie z zasadami ogólnymi prawa Unii i utrwalonym orzecznictwem, porównywalnych sytuacji nie należy traktować w różny sposób, a różnych sytuacji – w taki sam sposób, chyba że takie postępowanie jest obiektywnie uzasadnione.
- (9) Celem odpowiedniego zarządzania ruchem jest wspieranie efektywnego wykorzystywania zasobów sieciowych i optymalizacji ogólnej jakości transmisji, co ma być odpowiedzią na obiektywne różnice w wymogach dotyczących technicznej jakości usług w zakresie określonych kategorii transmitowanych danych, a zatem transmitowanych treści, aplikacji i usług. Odpowiednie środki zarządzania ruchem stosowane przez dostawców usług dostępu do internetu powinny być przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne oraz nie powinny być podyktowane względami handlowymi. Wymóg, aby środki zarządzania ruchem nie były dyskryminacyjne, nie uniemożliwia dostawcom usług dostępu do internetu stosowania – w celu optymalizacji ogólnej jakości transmisji – środków zarządzania ruchem wprowadzających rozróżnienie pomiędzy obiektywnie różnymi kategoriami ruchu. Z myślą o zapewnieniu optymalnej ogólnej jakości i komfortu użytkownika takie rozróżnienie powinno być dokonywane wyłącznie w oparciu o obiektywne różnice w wymogach dotyczących technicznej jakości usług (na przykład dotyczące opóźnienia, wahań opóźnienia, utraty pakietów i przepustowości) w zakresie określonych kategorii ruchu, a nie powinno być podyktowane względami handlowymi. Takie zróżnicowanie środków powinno być proporcjonalne w stosunku do celu ogólnej optymalizacji jakości i powinno zapewniać jednakowe traktowanie równoważnych kategorii ruchu. Takich środków nie należy stosować dłużej, niż jest to konieczne.
- (10) Odpowiednie zarządzanie ruchem nie wymaga technik umożliwiających monitorowanie konkretnych treści w ramach danych transmitowanych za pomocą usługi dostępu do internetu.

⁽¹⁾ Dyrektywa Komisji 2008/63/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (Dz.U. L 162 z 21.6.2008, s. 20).

- (11) Wszelkie praktyki zarządzania ruchem wykraczające poza takie odpowiednie środki zarządzania ruchem, które blokują, spowalniają, zmieniają, ograniczają, faworyzują lub ingerują w określone treści, aplikacje lub usługi, lub określone kategorie treści, aplikacji lub usług, lub też pogarszają ich jakość, powinny zostać zakazane, z zastrzeżeniem uzasadnionych i określonych wyłączeń ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Wyłączenia te powinny podlegać ścisłej interpretacji oraz wymogom proporcjonalności. Określone treści, aplikacje i usługi, a także określone ich kategorie należy chronić z uwagi na negatywny wpływ środków blokujących lub innych środków ograniczających niewchodzących w zakres uzasadnionych wyłączeń na wybór użytkownika końcowego i na innowacje. Przepisy zabraniające zmian treści, aplikacji lub usług odnoszą się do zmiany treści komunikatu, ale nie obejmują niedyskryminacyjnych technik kompresji danych, które zmniejszają rozmiar pliku danych bez ingerencji w jego treść. Taka kompresja umożliwia bardziej efektywne wykorzystanie ograniczonych zasobów i jest w interesie użytkowników końcowych, zmniejszając ilość danych, zwiększając prędkość i poprawiając ogólny komfort korzystania z odnośnych treści, aplikacji lub usług.
- (12) Środki zarządzania ruchem, które wykraczają poza takie odpowiednie środki zarządzania ruchem, mogą być stosowane tylko w razie konieczności i tak długo, jak będzie to konieczne w celu spełnienia wymogów trzech uzasadnionych wyłączeń ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
- (13) Po pierwsze, mogą pojawić się sytuacje, w których dostawcy usług dostępu do internetu podlegają aktom prawodawczym Unii lub zgodnym z prawem Unii przepisom krajowym (na przykład dotyczącym zgodności z prawem treści, aplikacji lub usług, lub bezpieczeństwa publicznego), w tym prawu karnemu nakazującym, na przykład, blokowanie określonych treści, aplikacji lub usług. Ponadto mogą pojawić się sytuacje, w których dostawcy ci podlegają zgodnym z prawem Unii środkom dotyczącym wykonywania lub stosowania aktów prawodawczych Unii lub przepisów krajowych, takim jak środki o charakterze powszechnym, orzeczenia sądowe, decyzje organów publicznych dysponujących odpowiednimi uprawnieniami, lub innym środkiem zapewniającym zgodność z takimi aktami prawodawczymi Unii lub przepisami krajowymi (na przykład obowiązkiem wykonania orzeczeń sądowych lub nakazanego przez organy publiczne blokowania nielegalnych treści). Wymóg przestrzegania prawa Unii odnosi się między innymi do zgodności z wymogami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) w zakresie ograniczeń korzystania z praw i wolności podstawowych. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/21/WE⁽¹⁾ wszelkie środki, które mogłyby ograniczyć wspomniane prawa lub wolności podstawowe nakłada się wyłącznie wtedy, gdy są odpowiednie, proporcjonalne i konieczne w demokratycznym społeczeństwie, a ich wdrożenie podlega odpowiednim gwarancjom proceduralnym zgodnym z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w tym jej postanowieniami dotyczącymi skutecznej ochrony sądowej i rzetelnego procesu.
- (14) Po drugie, środki zarządzania ruchem wykraczające poza zakres takich odpowiednich środków zarządzania ruchem, mogłyby okazać się konieczne w celu ochrony integralności i bezpieczeństwa sieci, na przykład poprzez zapobieganie cyberatakami przeprowadzanym poprzez rozpowszechnianie złośliwego oprogramowania lub kradzież tożsamości użytkowników końcowych dokonywaną przy użyciu programów szpiegujących.
- (15) Po trzecie, środki wykraczające poza zakres takich odpowiednich środków zarządzania ruchem mogłyby również okazać się konieczne w celu zapobiegania groźącym przeciążeniom sieci, to jest sytuacjom, w których nieuchronnie zbliża się przeciążenie sieci, a także łagodzenia skutków przeciążenia sieci, jeżeli takie przeciążenie ma wyłącznie charakter tymczasowy lub pojawia się w wyjątkowych okolicznościach. Zasada proporcjonalności wymaga, aby środki zarządzania ruchem opierające się na tym wyłączeniu równo traktowały równoważne rodzaje ruchu. Przez tymczasowe przeciążenia należy rozumieć konkretne krótkotrwałe sytuacje, w których nagły wzrost liczby użytkowników w stosunku do liczby użytkowników regularnych lub nagły wzrost zapotrzebowania na określone treści, aplikacje lub usługi, może doprowadzić do przekroczenia zdolności przesyłowej niektórych elementów sieci oraz sprawić, że pozostała część sieci będzie mniej reaktywna. Tymczasowe przeciążenia mogłyby pojawić się szczególnie w sieciach ruchomych, które podlegają bardziej zmiennym warunkom, takim jak przeszkody fizyczne, słabszy zasięg w pomieszczeniach lub zmienna liczba aktywnych użytkowników o zmiennych lokalizacjach. Chociaż takie tymczasowe przeciążenia w niektórych punktach sieci mogą być przewidywalne – a zatem nie można ich uznawać za wyjątkowe – mogą one nie zdarzać się na tyle często lub trwać tak długo, aby zwiększenie przepustowości było ekonomicznie uzasadnione. Przez wyjątkowe przeciążenie należy rozumieć nieprzewidziane i nieuniknione przypadki przeciążenia zarówno w sieciach ruchomych, jak i stacjonarnych. Możliwe przyczyny takich sytuacji obejmują awarie techniczne, takie jak przestój w świadczeniu usługi z powodu

(¹) Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

uszkodzenia kabla lub innych elementów infrastruktury, nieplanowane zmiany w routingu danych lub duży wzrost transmisji danych w sieci ze względu na sytuacje nadzwyczajne lub inne okoliczności poza kontrolą dostawców usług dostępu do internetu. Takie problemy z przeciążeniami najprawdopodobniej nie będą częste, ale mogą być dotkliwe i niekoniecznie krótkotrwałe. Konieczność stosowania środków zarządzania ruchem wykraczających poza odpowiednie środki zarządzania ruchem w celu zapobieżenia tymczasowemu lub wyjątkowemu przeciążeniu sieci lub złagodzenia jego skutków nie powinna dawać dostawcom usług dostępu do internetu możliwości obchodzenia ogólnego zakazu blokowania, spowalniania, zmiany, ograniczania, obniżania jakości, faworyzowania określonych treści, aplikacji lub usług, lub określonych ich kategorii, a także ingerowania w nie. Powtarzające się i długotrwałe przeciążenia sieci, które nie mają ani charakteru wyjątkowego, ani tymczasowego, nie powinny być objęte tym wyłączeniem, a raczej powinny być usuwane poprzez zwiększenie przepustowości sieci.

- (16) Ze strony dostawców treści, aplikacji i usług istnieje zapotrzebowanie na możliwość świadczenia usług łączności elektronicznej innych niż usługi dostępu do internetu, w przypadku których niezbędne są określone poziomy jakości usług, które nie są zapewniane w ramach usług dostępu do internetu. Takich szczególnych poziomów jakości wymagają na przykład niektóre usługi świadczone w interesie publicznym lub niektóre nowe usługi łączności maszyna-maszyna. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu i dostawcy treści, aplikacji i usług, powinni mieć zatem swobodę oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu, które są zoptymalizowane dla określonych treści, aplikacji lub usług, lub ich połączenia, w przypadku gdy optymalizacja niezbędna jest do spełnienia wymogów określonego poziomu jakości treści, aplikacji lub usług. Krajowe organy regulacyjne – zamiast przyznawać ogólne pierwszeństwo względem porównywalnych treści, aplikacji lub usług udostępnianych za pomocą usługi dostępu do internetu, co oznaczałoby obchodzenie przepisów dotyczących środków zarządzania ruchem, mających zastosowanie do usługi dostępu do internetu – powinny raczej zweryfikować, czy i w jakiej mierze taka optymalizacja jest obiektywnie niezbędna, aby zapewnić co najmniej jedną szczególną i kluczową funkcję treści, aplikacji lub usługi oraz zagwarantować użytkownikom końcowym odpowiednią jakość.
- (17) Aby uniknąć negatywnego wpływu świadczenia takich innych usług na dostępność lub ogólną jakość usługi dostępu do internetu dla użytkowników końcowych, należy zapewnić odpowiednią przepustowość. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, powinni zatem oferować takie inne usługi lub zawierać odpowiednie umowy z dostawcami treści, aplikacji lub usług ułatwiające świadczenie takich innych usług, wyłącznie w przypadku gdy przepustowość sieci jest wystarczająca do świadczenia tych usług oprócz ewentualnie świadczonych usług dostępu do internetu. Nie powinno mieć miejsca obchodzenie przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących zagwarantowania dostępu do otwartego internetu przy pomocy innych usług dostępnych lub oferowanych jako substytut usług dostępu do internetu. Jednakże z samego faktu, że usługi korporacyjne, takie jak wirtualne sieci prywatne, mogłyby również pozwalać na dostęp do internetu, nie wynika, że należy je traktować jako substytutu usług dostępu do internetu, o ile zapewnianie takiego dostępu do internetu przez dostawcę łączności elektronicznej dla ludności jest zgodne z art. 3 ust. 1-4 niniejszego rozporządzenia i w związku z tym nie może być uznane za obchodzenie tych przepisów. Świadczenie takich usług innych niż usługi dostępu do internetu nie powinno odbywać się ze szkodą dla dostępności i ogólnej jakości usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych. Wielkość transmisji danych w sieciach ruchomych w danej komórce radiowej jest trudniejsza do przewidzenia ze względu na zmienną liczbę aktywnych użytkowników końcowych i w związku z tym w nieprzewidywalnych okolicznościach mogłoby to mieć wpływ na jakość usługi dostępu do internetu dla użytkowników końcowych. W sieciach ruchomych nie należy uznawać, że obniżona jest ogólna jakość usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych w przypadku gdy skumulowany negatywny wpływ usług innych niż usługi dostępu do internetu jest nieunikniony, minimalny i krótkotrwały. Krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby dostawcy łączności elektronicznej dla ludności spełniali ten wymóg. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny oceniać wpływ na dostępność i ogólną jakość usług dostępu do internetu, analizując między innymi parametry jakości usługi (takie jak opóźnienie, wahania opóźnienia, utrata pakietów), poziomy i skutki przeciążenia sieci, rzeczywistą i deklarowaną prędkość, wykonanie usług dostępu do internetu w porównaniu z usługami innymi niż usługi dostępu do internetu, oraz jakość postrzeganą przez użytkowników końcowych.
- (18) Przepisom dotyczącym zagwarantowania dostępu do otwartego internetu powinny towarzyszyć skuteczne przepisy dotyczące użytkowników końcowych, które będą określać kwestie szczególnie związane z usługami dostępu do internetu oraz umożliwiać użytkownikom końcowym dokonywanie świadomych wyborów. Przepisy te powinny być stosowane w uzupełnieniu do mających zastosowanie przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/22/WE⁽¹⁾, natomiast państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania lub przyjmowania dalej idących środków. Dostawcy usług dostępu do internetu powinni w jasny sposób informować użytkowników końcowych o tym, jak stosowane praktyki zarządzania ruchem mogłyby wpływać na jakość usług dostępu do

⁽¹⁾ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

internetu, prywatność użytkowników końcowych i ochronę danych osobowych, jak również o ewentualnym wpływie usług innych niż usługi dostępu do internetu, z których ci użytkownicy korzystają, na jakość i dostępność świadczonych na ich rzecz usług dostępu do internetu. W celu wzmocnienia pozycji użytkowników końcowych w takich sytuacjach, dostawcy usług dostępu do internetu powinni zatem poinformować użytkowników końcowych w umowie o prędkości, jaką są im w stanie faktycznie zapewnić. Przez dostępną zazwyczaj prędkość rozumie się prędkość, jakiej użytkownik końcowy może oczekiwać w większości przypadków podczas korzystania z usługi. Dostawcy usług dostępu do internetu powinni również informować konsumentów o dostępnych środkach ochrony prawnej zgodnie z prawem krajowym w przypadku nienależytego wykonania. Wszelkie znaczące i stałe lub regularnie powtarzające się rozbieżności, jeżeli takie zostaną stwierdzone za pomocą mechanizmu monitorowania certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny, między faktycznym wykonaniem usługi a wykonaniem opisanym w umowie, powinny być uznawane za nienależyte wykonanie do celów ustalenia środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym. Metodologię należy określić w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), a w razie potrzeby należy dokonywać jej przeglądu i aktualizacji, tak aby odzwierciedlała zmiany techniczne oraz zmiany dotyczące infrastruktury. Krajowe organy regulacyjne powinny egzekwować przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących środków w zakresie przejrzystości w celu zapewnienia dostępu do otwartego internetu.

- (19) Krajowe organy regulacyjne odgrywają istotną rolę w zapewnianiu użytkownikom końcowym możliwości skutecznego korzystania z ich praw określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz poszanowania przepisów dotyczących zagwarantowania dostępu do otwartego internetu. W tym celu krajowe organy regulacyjne powinny mieć obowiązki w zakresie monitorowania i sprawozdawczości oraz powinny zapewniać przestrzeganie przez dostawców łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawców usług dostępu do internetu, ich obowiązków dotyczących zagwarantowania dostępu do otwartego internetu. Obejmują one obowiązek zapewnienia przepustowości sieci wystarczającej do świadczenia w sposób niedyskryminacyjny usług dostępu do internetu wysokiej jakości, których ogólna jakość nie powinna się obniżać ze względu na świadczenie usług innych niż usługi dostępu do internetu na określonym poziomie jakości. Krajowe organy regulacyjne powinny również mieć uprawnienia do nakładania wymogów dotyczących charakterystyk technicznych, wymogów minimalnych dotyczących jakości usług i innych odpowiednich środków w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych dostawców łączności elektronicznej dla ludności, jeżeli będzie to niezbędne do zapewnienia przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących zagwarantowania dostępu do otwartego internetu lub do zapobiegania pogorszeniu się ogólnej jakości usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych. Prowadząc te działania, krajowe organy regulacyjne powinny w jak największym zakresie uwzględniać stosowne wytyczne opracowane przez BEREC.
- (20) Rynek łączności ruchomej w Unii jest nadal rozdrobiony, przy czym żadna z sieci łączności ruchomej nie obejmuje zasięgiem wszystkich państw członkowskich. W związku z tym w celu zapewnienia usług łączności ruchomej swoim klientom krajowym podróżującym po terytorium Unii dostawcy usług roamingu są zmuszeni do zakupu hurtowych usług roamingu od operatorów w odwiedzanym państwie członkowskim lub do prowadzenia wymiany tych usług z takimi operatorami.
- (21) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012⁽¹⁾ określono cel polityczny, zgodnie z którym różnica między taryfami roamingowymi a taryfami krajowymi powinna zbliżyć się do zera. Jednak ostateczny cel, jakim jest wyeliminowanie różnic pomiędzy opłatami krajowymi a opłatami roamingowymi, nie może zostać osiągnięty w sposób zrównoważony przy obserwowanym poziomie opłat hurtowych. W niniejszym rozporządzeniu określono zatem, że dodatkowe opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu powinny zostać zniesione od dnia 15 czerwca 2017 r., pod warunkiem zajęcia się problemami obserwowanymi obecnie na hurtowych rynkach usług roamingu. W tym kontekście Komisja powinna przeprowadzić przegląd hurtowego rynku usług roamingowych oraz przedstawić wniosek ustawodawczy w oparciu o wyniki tego przeglądu.
- (22) Jednocześnie dostawcy usług roamingu powinni mieć możliwość stosowania „polityki uczciwego korzystania” w odniesieniu do korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej. „Polityka uczciwego korzystania” ma na celu zapobieganie niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów korzystających z roamingu, na przykład korzystaniu z tych usług przez klientów korzystających z roamingu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie ich operatora krajowego do celów innych niż okresowe podróże. „Polityka uczciwego korzystania” powinna umożliwić klientom dostawcy usług roamingu korzystanie z limitów detalicznych usług roamingu regulowanego po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej, która odpowiada ich planom taryfowym.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10).

- (23) W szczególnych i wyjątkowych okolicznościach, gdy dostawca usług roamingu nie jest w stanie odzyskać całkowitej wartości swoich rzeczywistych i prognozowanych kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego z całkowitej kwoty swoich rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia takich usług, powinien mieć możliwość wystąpienia o zezwolenie na stosowanie dodatkowej opłaty z myślą o zapewnieniu zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych. Ocena zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych powinna opierać się na istotnych obiektywnych czynnikach właściwych dla danego dostawcy usług roamingu, w tym na obiektywnych różnicach między dostawcami usług roamingu w danym państwie członkowskim oraz poziomach krajowych cen i dochodów. Może tak być na przykład w przypadku zryczałtowanych krajowych modeli detalicznych u operatorów, u których występuje duże zaburzenie równowagi w transmisji danych na ich niekorzyść, gdy domniemana krajowa cena jednostkowa jest niska, a ogólne przychody operatora są również niskie w stosunku do ciężaru kosztów roamingu, lub gdy domniemana cena jednostkowa jest niska, a faktyczny lub prognozowany stopień wykorzystania usługi roamingu jest wysoki. Po pełnym dostosowaniu detalicznego i hurtowego rynku usług roamingu prowadzącego do upowszechnienia usług roamingu świadczonych po cenach krajowych i jego włączeniu jako normalnego elementu detalicznych planów taryfowych nie przewiduje się już występowania takich nadzwyczajnych okoliczności. W celu uniknięcia sytuacji, w której krajowe modele naliczania opłat przez dostawców usług roamingu stają się niezrównoważone z uwagi na takie problemy z odzyskiwaniem kosztów, powodując ryzyko, że pojawi się odczuwalny wpływ na kształtowanie się cen krajowych lub tak zwany „efekt łóżka wodnego”, dostawcy usług roamingu, po uzyskaniu zezwolenia od krajowego organu regulacyjnego, powinni mieć w takich okolicznościach możliwość naliczania dodatkowej opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu regulowanego wyłącznie w zakresie niezbędnym do pokrycia wszystkich uzasadnionych kosztów świadczenia takich usług.
- (24) W tym celu należy ustalić koszty poniesione w związku ze świadczeniem detalicznych usług roamingu regulowanego poprzez odniesienie do rzeczywistych opłat hurtowych roamingu stosowanych wobec nadwyżki w ilości danych wychodzących w roamingu od danego dostawcy usług roamingu, w stosunku do ilości danych przychodzących w roamingu u tego dostawcy, jak również poprzez odniesienie do odpowiedniej rezerwy na koszty połączone i wspólne. Dochody z detalicznych usług roamingu regulowanego należy ustalać poprzez odniesienie do dochodów z korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego po cenach krajowych, w oparciu o ceny jednostkowe lub o część opłaty ryczałtowej odzwierciedlającą rzeczywisty i prognozowany podział na korzystanie z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów w Unii i krajowe korzystanie z usług. Należy również wziąć pod uwagę zapotrzebowanie klientów detalicznych na korzystanie z detalicznych usług roamingu regulowanego oraz krajowe zapotrzebowanie na usługi oferowane przez dostawcę usług roamingu, poziom konkurencji, cen i dochodów na rynku krajowym, a także jakiegokolwiek zauważalne ryzyko, że roaming świadczony po krajowych cenach detalicznych mógłby odczuwalnie wpłynąć na zmianę takich cen.
- (25) W celu zapewnienia niezakłóconego przejścia od rozporządzenia (UE) nr 531/2012 do zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, w niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić okres przejściowy, w którym dostawcy usług roamingu powinni mieć możliwość dodania dodatkowej opłaty do krajowych cen za świadczone detaliczne usługi roamingu regulowanego. Ten system przejściowy powinien już przygotowywać do zasadniczej zmiany podejścia poprzez uwzględnienie roamingu ogólnounijnego jako integralnej części krajowych planów taryfowych oferowanych na poszczególnych rynkach krajowych. Dlatego też punktem wyjścia systemu przejściowego powinny być odpowiednie krajowe ceny detaliczne, w stosunku do których mogą być pobierane dodatkowe opłaty nieprzekraczające maksymalnych hurtowych opłat roamingowych mających zastosowanie w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy. Ten system przejściowy powinien również zapewnić znaczne obniżki cen dla klientów od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia i nie powinien w żadnym wypadku, po doliczeniu dodatkowej opłaty do krajowej ceny detalicznej, prowadzić do cen detalicznych roamingu wyższych niż maksymalne opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu mające zastosowanie w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy.
- (26) Właściwa krajowa cena detaliczna powinna być równa wartości krajowej detalicznej opłaty jednostkowej. Jednakże w sytuacjach, w których brak jest szczególnych krajowych cen detalicznych, które mogłyby zostać wykorzystane jako podstawa dla detalicznych usług roamingu regulowanego (na przykład w przypadku nielimitowanych krajowych planów, pakietów taryfowych lub krajowych taryf, które nie obejmują danych), krajowe ceny detaliczne powinny zostać uznane za ten sam mechanizm naliczania opłat, tak jakby klient korzystał z krajowego planu taryfowego w państwie członkowskim tego klienta.
- (27) W celu zwiększenia konkurencji na rynku detalicznych usług roamingu rozporządzenie (UE) nr 531/2012 nakłada na operatorów krajowych obowiązek umożliwienia ich klientom dostępu do regulowanych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu, oferowanych w pakiecie przez alternatywnego dostawcę usług roamingu. Z uwagi na to, że system roamingu detalicznego ustanowiony w niniejszym rozporządzeniu ma doprowadzić w najbliższej przyszłości do zniesienia detalicznych opłat roamingowych określonych w art. 8, 10 i 13 rozporządzenia (UE) nr 531/2012, zobowiązanie dostawców krajowych do realizowania takiej odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego nie byłoby już działaniem proporcjonalnym. Operatorzy, którzy umożliwili już swoim klientom dostęp do regulowanych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz transmisji danych w roamingu, oferowanych w pakiecie przez jakiegokolwiek alternatywnego dostawcę usług roamingu, mogą kontynuować te działania. Z drugiej strony nie można wykluczyć, że klienci korzystający

z roamingu mogliby na odwiedzanych rynkach korzystać z bardziej konkurencyjnych cen detalicznych, szczególnie w odniesieniu do transmisji danych w roamingu. Zważywszy na rosnący popyt i znaczenie usług transmisji danych w roamingu, klienci korzystający z roamingu powinni dysponować alternatywnymi sposobami dostępu do usług transmisji danych w roamingu w podróży po terytorium Unii. W związku z tym należy utrzymać zakaz uniemożliwiania klientom – przez dostawców usług krajowych i dostawców usług roamingu – dostępu do usług transmisji danych w roamingu regulowanym świadczonych bezpośrednio w odwiedzanej sieci przez alternatywnego dostawcę usług roamingu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 531/2012.

- (28) Zgodnie z zasadą „dzwoniący płaci” klienci telefonii komórkowej nie płacą za odbieranie połączeń ruchomych w kraju, a koszt zakończenia połączenia w sieci strony odbierającej połączenie pokrywany jest w opłacie detalicznej strony inicjującej połączenie. Zbieżność opłat za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych we wszystkich państwach członkowskich powinna umożliwić stosowanie tej samej zasady w połączeniach w detalicznym roamingu regulowanym. Ponieważ jednak tak jeszcze nie jest, w sytuacjach określonych w niniejszym rozporządzeniu, w przypadku gdy dostawcy usług roamingu mogą zastosować dodatkową opłatę do cen detalicznych usług roamingu regulowanego, dodatkowa opłata stosowana do odebranych połączeń w roamingu regulowanym nie powinna przekraczać średniej ważonej maksymalnych opłat hurtowych za zakończenie połączenia w sieci ruchomej ustalonej w całej Unii. Uznaje się, że jest to system przejściowy, zanim Komisja zajmie się tą nierozstrzygniętą kwestią.
- (29) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 531/2012.
- (30) Niniejsze rozporządzenie stanowi środek szczególny w rozumieniu art. 1 ust. 5 dyrektywy 2002/21/WE. Zatem w przypadkach, w których dostawcy ogólnounijnych usług roamingu regulowanego dokonują zmiany swoich detalicznych taryf roamingowych oraz towarzyszących im polityk korzystania z roamingu w celu dostosowania się do wymogów niniejszego rozporządzenia, zmiany te nie powinny dawać klientom sieci ruchomych żadnego prawa do odstąpienia od umowy na podstawie przepisów krajowych stanowiących transpozycję obowiązujących ram regulacyjnych dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej.
- (31) W celu wzmocnienia praw klientów korzystających z roamingu ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 531/2012, niniejsze rozporządzenie powinno określić, w odniesieniu do detalicznych usług roamingu regulowanego, konkretne wymogi dotyczące przejrzystości dostosowane do określonych warunków regulujących taryfy i ilości danych, które zaczną obowiązywać po zniesieniu dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu. W szczególności należy przewidzieć przekazywanie klientom korzystającym z roamingu, w odpowiednim czasie i nieodpłatnie, informacji o obowiązującej polityce uczciwego korzystania, o pełnym wykorzystaniu obowiązującego w ramach uczciwego korzystania limitu usług połączeń głosowych, wiadomości SMS lub usług transmisji danych w roamingu regulowanym, o każdej dodatkowej opłacie, oraz o skumulowanym wykorzystaniu usług transmisji danych w roamingu regulowanym.
- (32) Aby zapewnić jednakowe warunki wykonania przepisów niniejszego rozporządzenia, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie wyliczania średnich ważonych maksymalnych opłat za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych oraz ustanawiania szczegółowych zasad stosowania polityki uczciwego korzystania, a także metodologii oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, jak również wniosku, jaki ma obowiązek złożyć dostawca usług roamingu na potrzeby tej oceny. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (33) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i zasad zapisanych w szczególności w Karcie, zwłaszcza w zakresie ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, niedyskryminacji i ochrony konsumentów.
- (34) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wspólnych zasad niezbędnych do zagwarantowania dostępu do otwartego internetu i zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego zakres i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (35) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001⁽²⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 24 listopada 2013 r.,

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(2) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia wspólne zasady w celu zagwarantowania równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych w ramach świadczenia usług dostępu do internetu oraz związanych z tym praw użytkowników końcowych.
2. Niniejsze rozporządzenie ustanawia nowy mechanizm ustalania cen detalicznych usług ogólnounijnego roamingu regulowanego w celu zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, bez zakłócania działania rynków krajowych i odwiedzanych.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w art. 2 dyrektywy 2002/21/WE.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „dostawca łączności elektronicznej dla ludności” oznacza przedsiębiorstwo dostarczające publiczne sieci łączności lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej;
- 2) „usługa dostępu do internetu” oznacza publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej, która zapewnia dostęp do internetu, a tym samym łączność z praktycznie wszystkimi zakończeniami sieci internetu, bez względu na stosowaną technologię sieci i urządzenia końcowe;

Artykuł 3

Zagwarantowanie dostępu do otwartego internetu

1. Użytkownicy końcowi mają prawo – za pomocą usługi dostępu do internetu – do uzyskania dostępu do informacji i treści oraz do ich rozpowszechniania, a także do korzystania z wybranych aplikacji i usług oraz ich udostępniania, jak również do korzystania z wybranych urządzeń końcowych, niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego lub dostawcy usług czy też od lokalizacji, miejsca pochodzenia lub miejsca docelowego informacji, treści lub usługi.

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii lub zgodnych z prawem Unii przepisów prawa krajowego w dziedzinie zgodności z prawem treści, aplikacji lub usług.

2. Postanowienia umowne uzgodnione między dostawcami usług dostępu do internetu a użytkownikami końcowymi, dotyczące warunków finansowych i technicznych oraz cech usług dostępu do internetu, takich jak cena, ilości danych lub prędkości, oraz jakiegokolwiek praktyki handlowe dostawców usług dostępu do internetu, nie mogą ograniczać korzystania przez użytkowników końcowych z ich praw określonych w ust. 1.

3. Dostawcy usług dostępu do internetu, w czasie świadczenia usług dostępu do internetu, traktują wszystkie transmisje danych równo, bez dyskryminacji, ograniczania czy ingerencji, bez względu na nadawcę i odbiorcę, konsultowane lub rozpowszechniane treści, wykorzystywane lub udostępniane aplikacje lub usługi, lub też na wykorzystywane urządzenia końcowe.

Akapit pierwszy nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przez dostawców usług dostępu do internetu odpowiednich środków zarządzania ruchem. Aby środki te mogły być uznane za odpowiednie, muszą być przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne oraz nie mogą być podyktowane względami handlowymi, lecz muszą opierać się na obiektywnych różnicach w wymogach dotyczących technicznej jakości usług w zakresie określonych kategorii ruchu. Środki takie nie obejmują monitorowania konkretnych treści i nie mogą być utrzymywane dłużej, niż jest to konieczne.

Dostawcy usług dostępu do internetu nie mogą stosować środków zarządzania ruchem wykraczających poza środki określone w akapicie drugim, a w szczególności nie mogą blokować, spowalniać, zmieniać, ograniczać, pogarszać jakości ani faworyzować określonych treści, aplikacji lub usług, lub szczególnych ich kategorii, ani też ingerować w nie, z wyjątkiem przypadków, w których jest to konieczne, i jedynie tak długo, jak jest to konieczne, aby:

- a) zapewnić zgodność z aktami prawodawczymi Unii lub zgodnymi z prawem Unii przepisami prawa krajowego, którym podlega dostawca usług dostępu do internetu, lub ze zgodnymi z prawem Unii środkami służącymi wykonywaniu takich aktów prawodawczych Unii lub przepisów krajowych, w tym z orzeczeniami sądowymi lub decyzjami organów publicznych dysponujących odpowiednimi uprawnieniami;

- b) utrzymać integralność i bezpieczeństwo sieci, usług świadczonych za pośrednictwem sieci oraz urządzeń końcowych użytkowników końcowych;
- c) zapobiec grożącym przeciążeniom sieci oraz złagodzić skutki wyjątkowego lub tymczasowego przeciążenia sieci, o ile równoważne rodzaje transferu danych są traktowane równo.

4. Wszelkie środki zarządzania ruchem mogą wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych tylko, jeśli takie przetwarzanie jest niezbędne i proporcjonalne do osiągnięcia celów określonych w ust. 3. Takiego przetwarzania dokonuje się zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE⁽¹⁾. Środki zarządzania ruchem muszą być również zgodne z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE⁽²⁾.

5. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu oraz dostawcy treści, aplikacji i usług, mają swobodę oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu, które są zoptymalizowane dla określonych treści, aplikacji lub usług, lub ich połączenia, w przypadku gdy optymalizacja jest niezbędna do spełnienia wymogów określonego poziomu jakości treści, aplikacji lub usług.

Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, mogą oferować takie usługi lub pośredniczyć w ich oferowaniu wyłącznie w przypadku, gdy przepustowość sieci jest wystarczająca do świadczenia tych usług oprócz ewentualnie świadczonych usług dostępu do internetu. Usługi te nie mogą być oferowane ani wykorzystywane jako substytut usług dostępu do internetu oraz nie mogą ograniczać dostępności lub wpływać negatywnie na ogólną jakość usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych.

Artykuł 4

Środki w zakresie przejrzystości w celu zapewnienia dostępu do otwartego internetu

1. Dostawcy usług dostępu do internetu zapewniają, aby każda umowa, która obejmuje usługę dostępu do internetu, zawierała co najmniej następujące elementy:

- a) informację o tym, w jaki sposób środki zarządzania ruchem stosowane przez tego dostawcę mogłyby wpłynąć na jakość usług dostępu do internetu, prywatność użytkowników końcowych i ochronę jego danych osobowych;
- b) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób limity ilości danych, prędkość oraz inne parametry jakości usług mogą w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu, a w szczególności na korzystanie z treści, aplikacji i usług;
- c) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób którekolwiek usługi, o których mowa w art. 3 ust. 5, z których korzysta użytkownik końcowy, mogłyby w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu świadczone na rzecz tego użytkownika końcowego;
- d) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie dotyczące minimalnych, zwykle dostępnych, maksymalnych i deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci stacjonarnych lub dotyczące szacunkowych maksymalnych i deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci ruchomych oraz tego, w jaki sposób znaczne odstępstwa od odpowiednich deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych mogłyby wpływać na korzystanie przez użytkowników końcowych z praw określonych w art. 3 ust. 1;
- e) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, jakie środki ochrony prawnej przysługują konsumentowi zgodnie z prawem krajowym w przypadku jakichkolwiek stałych lub regularnie powtarzających się rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych parametrów jakości usługi a wykonaniem opisanym zgodnie z lit. a)–d).

Dostawcy usługi dostępu do internetu publikują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Dostawcy usługi dostępu do internetu wprowadzają przejrzyste, proste i efektywne procedury rozpatrywania skarg użytkowników końcowych w odniesieniu do praw i obowiązków określonych w art. 3 oraz ust. 1 niniejszego artykułu.

⁽¹⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/58/WE parlamentu europejskiego i rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

3. Wymogi określone w ust. 1 i 2 stanowią uzupełnienie wymogów ustanowionych w dyrektywie 2002/22/WE i nie uniemożliwiają państwom członkowskim utrzymywania lub wprowadzania dodatkowych wymogów w zakresie monitorowania, informowania i przejrzystości, w tym dotyczących treści, formy i sposobu, w jaki należy publikować informacje. Wymogi te muszą być zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz z odpowiednimi przepisami dyrektyw 2002/21/WE i 2002/22/WE.

4. Wszelkie stałe lub regularnie powtarzające się istotne rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych parametrów jakości usługi, a wykonaniem opisanym przez dostawcę usług dostępu do internetu zgodnie z ust. 1 lit. a)–d) – w przypadku gdy odnośne fakty zostały ustalone przy pomocy mechanizmu monitorowania certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny – uznawane są za nienależyte wykonanie do celów uruchomienia środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie wyłącznie do umów zawartych lub przedłużonych po dniu 29 listopada 2015 r.

Artykuł 5

Nadzór i egzekwowanie wykonywania przepisów

1. Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i zapewniają zgodność z art. 3 i 4 oraz wspierają dalszą dostępność niedyskryminacyjnego dostępu do internetu z zachowaniem poziomów jakości, które odzwierciedlają postępowanie techniczne. W związku z tym krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzać wymogi dotyczące charakterystyk technicznych, wymogi minimalne dotyczące jakości usług oraz inne odpowiednie i niezbędne środki w odniesieniu do jednego lub większej liczby dostawców łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawców usług dostępu do internetu.

Krajowe organy regulacyjne publikują coroczne sprawozdania dotyczące monitorowania i dokonanych ustaleń oraz przedkładają je Komisji i BEREC.

2. Na wniosek krajowego organu regulacyjnego dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, udostępniają temu krajowemu organowi regulacyjnemu informacje związane z obowiązkami określonymi w art. 3 i 4, w szczególności informacje dotyczące sposobu zarządzania przepustowością sieci i ruchem, a także uzasadnienie wszelkich stosowanych środków zarządzania ruchem. Dostawcy ci udzielają żądanej informacji w wyznaczonym terminie i na poziomie szczegółowości wymaganym przez krajowy organ regulacyjny.

3. Do dnia 30 sierpnia 2016 r. BEREC – aby przyczynić się do spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia – po konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i w ścisłej współpracy z Komisją, wyda wytyczne dotyczące realizacji obowiązków krajowych organów regulacyjnych wynikających z niniejszego artykułu.

4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zadań powierzonych przez państwa członkowskie krajowym organom regulacyjnym lub innym właściwym organom zgodnie z prawem Unii.

Artykuł 6

Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia art. 3, 4 i 5 oraz podejmują wszelkie działania niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach w terminie do dnia 30 kwietnia 2016 r. oraz niezwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach, które mają na nie wpływ.

Artykuł 7

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 531/2012

W rozporządzeniu (UE) nr 531/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się lit. i), l) i n);

b) dodaje się litery w brzmieniu:

„r) »krajowa cena detaliczna« oznacza krajową detaliczną opłatę jednostkową ustaloną przez dostawcę usług roamingu, mającą zastosowanie do wykonanych połączeń i wysłanych wiadomości SMS (zarówno zainicjowanych, jak i zakończonych w różnych publicznych sieciach łączności wewnątrz tego samego państwa członkowskiego), oraz do danych wykorzystanych przez klienta; w przypadku braku wyszczególnionej krajowej detalicznej opłaty jednostkowej, za krajową cenę detaliczną uznaje się ten sam mechanizm pobierania opłat jak ten mający zastosowanie do wykonanych połączeń i wysłanych wiadomości SMS (zarówno zainicjowanych, jak i zakończonych w różnych publicznych sieciach łączności wewnątrz tego samego państwa członkowskiego) oraz do danych wykorzystanych przez klienta, w państwie członkowskim tego klienta;

- s) »odrębna sprzedaż detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym« oznacza świadczenie usług transmisji danych w roamingu regulowanym przez alternatywnego dostawcę usług roamingu klientom korzystającym z roamingu bezpośrednio w sieci odwiedzanej.»;
- 2) art. 3 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Oferta referencyjna, o której mowa w ust. 5, musi być wystarczająco szczegółowa oraz uwzględniać wszystkie elementy niezbędne do hurtowego dostępu do usług roamingu, o którym mowa w ust. 3, a także zawierać opis ofert mających znaczenie dla bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu i dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu, oraz powiązane warunki. Ta oferta referencyjna może zawierać warunki mające na celu uniemożliwienie świadczenia usługi roamingu w sposób stały lub niestandardowego lub niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu do celów innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego klientom dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży użytkowników końcowych po terytorium Unii. W razie konieczności krajowe organy regulacyjne nakazują wprowadzenie zmian do oferty referencyjnej w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym artykule.»;
- 3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- a) tytuł otrzymuje brzmienie:
- „Odrębna sprzedaż detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym»;
- b) w ust. 1 skreśla się akapit pierwszy;
- c) skreśla się ust. 4 i 5;
- 4) art. 5 otrzymuje brzmienie:
- a) tytuł otrzymuje brzmienie:
- „Realizacja odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym»;
- b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Operatorzy krajowi wykonują obowiązek dotyczący odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym przewidziany w art. 4, tak aby klienci korzystający z roamingu mieli możliwość korzystania z odrębnych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Operatorzy krajowi uwzględniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp do urządzeń i powiązanych usług wspierających istotnych dla odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Dostęp do tych urządzeń i usług wspierających, które są niezbędne do celów odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym, w tym również usług autoryzacji użytkownika, jest nieodpłatny i nie pociąga za sobą żadnych bezpośrednich opłat dla klientów korzystających z roamingu.»;
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W celu zapewnienia spójnej i jednoczesnej realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym w całej Unii Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych i po konsultacji z BEREC, szczegółowe zasady dotyczące rozwiązania technicznego służącego realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2.»;
- d) w ust. 3 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:
- „3. Rozwiązanie techniczne służące realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym musi spełniać następujące kryteria.»;
- 5) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 6a

Zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

Ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r., pod warunkiem że akt prawny, który ma być przyjęty zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 19 ust. 2, ma zastosowanie w tym dniu, dostawcy usług roamingu nie pobierają w żadnym państwie członkowskim jakiegokolwiek dodatkowej opłaty oprócz krajowej ceny detalicznej od klientów korzystających z roamingu, za jakiegokolwiek wykonane lub odebrane połączenia realizowane w roamingu regulowanym, za jakiegokolwiek wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym i za jakiegokolwiek usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, w tym wiadomości MMS, ani jakiegokolwiek opłaty ogólnej pozwalającej na korzystanie z urządzenia końcowego lub z usługi z granicą, z zastrzeżeniem art. 6b i 6c.

Artykuł 6b

Uczciwe korzystanie

1. Zgodnie z niniejszym artykułem oraz aktami wykonawczymi, o których mowa w art. 6d, dostawcy usług roamingu mogą stosować „politykę uczciwego korzystania” w odniesieniu do korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po mającej zastosowanie stawce krajowej ceny detalicznej, aby zapobiec niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów korzystających z roamingu, na przykład korzystaniu z tych usług przez klientów korzystających z roamingu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie jego operatora krajowego do celów innych niż okresowe podróże.

Polityka uczciwego korzystania umożliwia klientom dostawcy usług roamingu korzystanie z limitów detalicznych usług roamingu regulowanego po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej, która odpowiada ich planom taryfowym.

2. Art. 6e stosuje się do detalicznych usług roamingu regulowanego wykraczających poza jakiegokolwiek pałąpy w ramach polityki uczciwego korzystania.

Artykuł 6c

Zapewnienie zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

1. W szczególnych i wyjątkowych okolicznościach, z myślą o zapewnieniu zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych dostawcy usług roamingu, w przypadku gdy nie jest on w stanie odzyskać swoich całkowitych rzeczywistych i prognozowanych kosztów świadczenia usług roamingu regulowanego zgodnie z art. 6a i 6b z całkowitej kwoty swoich rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia takich usług, może on wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na stosowanie dodatkowej opłaty. Dodatkową opłatę stosuje się jedynie w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego, z uwzględnieniem mających zastosowanie maksymalnych opłat hurtowych.

2. W przypadku gdy dostawca usług roamingu zdecyduje się skorzystać z ust. 1 niniejszego artykułu, bezzwłocznie występuje z wnioskiem do krajowego organu regulacyjnego, udostępniając mu wszelkie niezbędne informacje zgodnie z aktami wykonawczymi, o których mowa w art. 6d. Po ich udostępnieniu dostawca usług roamingu co 12 miesięcy aktualizuje te informacje, przekazując je krajowemu organowi regulacyjnemu.

3. Po otrzymaniu wniosku zgodnie z ust. 2, krajowy organ regulacyjny ocenia, czy dostawca usług roamingu ustalił, że nie jest w stanie odzyskać swoich kosztów zgodnie z ust. 1, co doprowadziłoby do naruszenia zrównoważonego charakteru modelu jego opłat krajowych. Ocena zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych opiera się na odpowiednich obiektywnych czynnikach właściwych dla danego dostawcy usług roamingu, w tym na obiektywnych różnicach między dostawcami usług roamingu w danym państwie członkowskim a poziomem krajowych cen i dochodów. Krajowy organ regulacyjny wyraża zgodę na dodatkową opłatę, jeżeli zostały spełnione warunki określone w ust. 1 oraz w niniejszym ustępie.

4. W ciągu miesiąca od otrzymania wniosku zgodnie z ust. 2 krajowy organ regulacyjny wyraża zgodę na dodatkową opłatę, chyba że wniosek jest oczywiście bezzasadny lub zawiera niewystarczające informacje. Jeżeli krajowy organ regulacyjny uzna, że wniosek jest oczywiście bezzasadny lub uzna, że przekazane informacje są niewystarczające, w ciągu kolejnych dwóch miesięcy i po umożliwieniu dostawcy usług roamingu bycia wysłuchanym podejmuje ostateczną decyzję o wyrażeniu zgody na dodatkową opłatę, jej zmianie lub o odmowie wyrażenia na nią zgody.

Artykuł 6d

Realizacja polityki uczciwego korzystania oraz zapewnienie zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

1. W celu zapewnienia spójnego stosowania art. 6b i 6c, do dnia 15 grudnia 2016 r. Komisja przyjmuje – po konsultacji z BEREC – akty wykonawcze określające szczegółowe zasady dotyczące stosowania polityki uczciwego korzystania oraz metodologii oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu i wniosku składanego przez dostawcę usług roamingu na potrzeby tej oceny. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2

2. W odniesieniu do art. 6b, przyjmując akty wykonawcze określające szczegółowe zasady stosowania polityki uczciwego korzystania, Komisja uwzględni następujące czynniki:

- a) kształtowanie się cen i wzorców konsumpcji w państwach członkowskich;
- b) stopień zbieżności krajowych poziomów cen w całej Unii;

- c) wzorce podróżowania w Unii;
- d) wszelkie zauważalne ryzyka zakłócenia konkurencji oraz zachęty inwestycyjne na rynkach krajowych i odwiedzanych.
3. W odniesieniu do art. 6c, przyjmując akty wykonawcze określające szczegółowe zasady dotyczące metodologii oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu dla dostawcy usług roamingu, Komisja przyjmuje za podstawę:
- a) określenie całkowitych rzeczywistych i prognozowanych kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego w odniesieniu do faktycznych hurtowych opłat za roaming w niezbilansowanym ruchu oraz określenie rozsądnego udziału w połączonych i wspólnych kosztach niezbędnych do zapewnienia detalicznych usług roamingu regulowanego;
- b) określenie całkowitych rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego;
- c) korzystanie z detalicznych usług roamingu regulowanego oraz krajowa konsumpcja klientów dostawcy usług roamingu;
- d) poziom konkurencji, cen i dochodów na rynku krajowym i wszelkie zauważalne ryzyko, że roaming świadczony po krajowych cenach detalicznych mógłby odczuwalnie wpłynąć na zmianę takich cen.
4. Komisja dokonuje okresowego przeglądu aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z ust. 1, w świetle rozwoju sytuacji rynkowej.
5. Krajowy organ regulacyjny ściśle monitoruje i nadzoruje stosowanie polityki uczciwego korzystania oraz środków dotyczących zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, ze szczególnym uwzględnieniem istotnych obiektywnych czynników właściwych dla danego państwa członkowskiego oraz istotnych obiektywnych różnic między dostawcami usług roamingu. Bez uszczerbku dla procedury określonej w art. 6c ust. 3, krajowy organ regulacyjny bez zbędnej zwłoki egzekwuje przestrzeganie wymogów wynikających z art. 6b i 6c oraz aktów wykonawczych przyjętych na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu. Krajowy organ regulacyjny może w dowolnym momencie zażądać od dostawcy usługi roamingu zmiany lub zaprzestania stosowania dodatkowej opłaty, jeżeli nie jest ona zgodna z art. 6b lub 6c. Krajowy organ regulacyjny corocznie informuje Komisję o stosowaniu art. 6b i 6c oraz niniejszego artykułu.

Artykuł 6e

Świadczenie detalicznych usług roamingu regulowanego

1. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, jeżeli dostawca usług roamingu stosuje dodatkową opłatę za korzystanie z usług detalicznych roamingu regulowanego, wykraczających poza jakiegokolwiek pułapy w ramach polityki uczciwego korzystania, musi ona spełniać następujące wymagania (z wyłączeniem VAT):
- a) wszelkie dodatkowe opłaty za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym i usługi transmisji danych w roamingu regulowanym nie mogą przekraczać maksymalnych opłat hurtowych przewidzianych odpowiednio w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1;
- b) suma krajowej ceny detalicznej i dodatkowej opłaty pobieranej za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, za wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym lub za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym nie może przekraczać odpowiednio 0,19 EUR za minutę, 0,06 EUR za wiadomość SMS i 0,20 EUR za wykorzystany megabajt;
- c) dodatkowa opłata za połączenia odebrane w roamingu regulowanym nie może przekraczać maksymalnej średniej ważonej opłaty za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych w całej Unii określonej zgodnie z ust. 2.

Dostawcy usług roamingu nie mogą stosować żadnej dodatkowej opłaty za wiadomości SMS otrzymane w roamingu regulowanym ani do wiadomości głosowej otrzymanej w roamingu. Pozostaje to bez uszczerbku dla innych mających zastosowanie opłat, takich jak opłaty z tytułu odsłuchiwanie takich wiadomości.

Dostawcy usług roamingu pobierają opłaty za połączenia wykonane i odebrane w roamingu w oparciu o naliczanie sekundowe. Dostawcy usług roamingu mogą określić minimalną długość pierwszego impulsu, nieprzekraczającą 30 sekund, dla połączeń wykonanych. Dostawcy usług roamingu pobierają od swoich klientów opłaty za świadczenie usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, stosując naliczanie według kilobajtów, z wyjątkiem wiadomości MMS, za które może być pobierana opłata jednostkowa. W takim przypadku opłata z tytułu usług detalicznych, jaką dostawca usług roamingu może pobrać od swojego klienta korzystającego z roamingu za przesłanie lub odebranie wiadomości MMS, nie może przekraczać maksymalnej opłaty z tytułu usług detalicznych w roamingu regulowanym, określonej w akapicie pierwszym.

W okresie, o którym mowa w art. 6f ust. 1, niniejszy ustęp nie uniemożliwia składania klientom korzystającym z roamingu – za opłatą dzienną lub jakąkolwiek inną opłatą okresową – ofert przewidujących określony limit usług roamingu regulowanego do wykorzystania, pod warunkiem że wykorzystanie w całości tego limitu prowadzi do ustalenia ceny jednostkowej za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, połączenia odebrane, wysłane wiadomości SMS oraz usługi transmisji danych w roamingu, która to cena nie przekracza odpowiedniej krajowej ceny detalicznej i maksymalnej dodatkowej opłaty, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja, po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC oraz z zastrzeżeniem akapitu drugiego niniejszego ustępu, przyjmuje akty wykonawcze określające średnią ważoną maksymalnych opłat za zakończenie połączenia w sieci ruchomej, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. c). Komisja dokonuje corocznie przeglądu tych aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2.

Średnia ważona maksymalnych opłat za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych opiera się na następujących kryteriach:

- a) maksymalnym poziomie opłat za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych na zakańczanie połączeń głosowych na rynku hurtowym w poszczególnych sieciach łączności ruchomej, nałożonym przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 7 i 16 dyrektywy ramowej oraz art. 13 dyrektywy o dostępie; oraz
- b) łącznej liczbie abonentów w państwach członkowskich.

3. Dostawcy usług roamingu mogą oferować, a klienci korzystający z roamingu mogą rozmyślnie wybrać taryfę roamingową inną niż zgodna z art. 6a, 6b, 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu, dzięki czemu klienci korzystający z roamingu czerpią korzyść z innej taryfy za usługi roamingu regulowanego niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru. Dostawca usług roamingu przypomina tym klientom korzystającym z roamingu, jakie korzyści związane z roamingiem zostaną w ten sposób utracone.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego, dostawcy usług roamingu stosują w sposób automatyczny taryfy określone zgodnie z art. 6a i 6b oraz ust. 1 niniejszego artykułu do wszystkich obecnych i nowych klientów korzystających z roamingu.

Każdy klient korzystający z roamingu może w dowolnym czasie zażądać zmiany taryfy ustalonej zgodnie z art. 6a, 6b i 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu na inną taryfę, i odwrotnie. W przypadku gdy klient korzystający z roamingu dokona rozmyślnego wyboru, aby przejść z taryfy ustalonej zgodnie z art. 6a, 6b i 6c oraz ust. 1 niniejszego artykułu na inną taryfę lub do niej powrócić, zmiana taryfy następuje w terminie jednego dnia roboczego od otrzymania żądania, jest bezpłatna i nie pociąga za sobą ustanowienia warunków ani ograniczeń dotyczących innych elementów umowy niż te odnoszące się do roamingu. Dostawcy usług roamingu mogą przesunąć termin zmiany taryfy tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez określony okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy.

4. Dostawcy usług roamingu zapewniają, aby umowa, która obejmuje jakikolwiek rodzaj detalicznej usługi roamingu regulowanego określała główne cechy świadczonej detalicznej usługi roamingu regulowanego, w tym w szczególności:

- a) określony plan taryfowy lub określone plany taryfowe oraz – dla każdego planu taryfowego – rodzaje oferowanych usług, w tym liczbę połączeń;
- b) wszelkie ograniczenia nałożone na korzystanie z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych według stawek mających zastosowanie w przypadku krajowych usług detalicznych, w szczególności dane ilościowe dotyczące sposobu stosowania polityki uczciwego korzystania – przedstawione przez odniesienie do cen głównych, wielkości lub innych parametrów danej świadczonej detalicznej usługi roamingu regulowanego.

Dostawcy usług roamingu publikują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.

Artykuł 6f

Przejściowe opłaty dodatkowe z tytułu detalicznych usług roamingu

1. Od dnia 30 kwietnia 2016 r. do dnia 14 czerwca 2017 r. dostawcy usług roamingu mogą stosować dodatkową opłatę oprócz krajowej ceny detalicznej z tytułu detalicznych usług roamingu regulowanego.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, stosuje się odpowiednio art. 6e.”;

- 6) uchyla się art. 8, 10 i 13.

7) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te podstawowe zindywidualizowane informacje cenowe przedstawia się w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego i obejmują one informacje dotyczące:

a) każdej polityki uczciwego korzystania, której podlega wewnątrz Unii klient korzystający z roamingu, oraz opłat dodatkowych, które mają zastosowanie poza jakimikolwiek państwami w ramach tej polityki uczciwego korzystania; oraz

b) każdej dodatkowej opłaty mającej zastosowanie zgodnie z art. 6c.”;

b) w ust. 1 akapit szósty otrzymuje brzmienie:

„Akapity pierwszy, drugi, czwarty i piąty, z wyjątkiem odesłania do polityki uczciwego korzystania oraz opłaty dodatkowej mającej zastosowanie zgodnie z art. 6c, stosuje się także do usług połączeń głosowych i wiadomości SMS w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z roamingu podróżujący poza Unią i które są świadczone przez dostawcę usług roamingu.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Dostawca usług roamingu wysyła powiadomienie do klienta korzystającego z roamingu, gdy zostanie w pełni wykorzystany obowiązujący w ramach uczciwego korzystania limit usług połączeń głosowych lub wiadomości SMS w roamingu regulowanym lub jakikolwiek próg korzystania stosowany zgodnie z art. 6c. Powiadomienie to wskazuje dodatkową opłatę, która będzie obowiązywała za każde dodatkowe korzystanie z usług połączeń głosowych lub wiadomości SMS w roamingu regulowanym przez klienta korzystającego z roamingu. Każdy klient ma prawo zażądać od dostawcy usług roamingu zaprzestania wysyłania takich powiadomień oraz zażądać – w każdej chwili i nieodpłatnie – ponownego uruchomienia tej usługi przez dostawcę roamingu.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych dostawcy usług roamingu udzielają wszystkim klientom pełnych informacji dotyczących mających zastosowanie opłat roamingowych. Ponadto zawsze w przypadku zmiany opłat roamingowych bez zbędnej zwłoki informują swoich klientów korzystających z roamingu o aktualnej wysokości tych opłat.

Dostawcy usług roamingu w rozsądnych odstępach czasu wysyłają przypomnienia wszystkim klientom, którzy wybrali inną taryfę.”;

8) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za pomocą automatycznej wiadomości dostawca usług roamingu informuje klienta korzystającego z roamingu o tym, że korzysta on z usług transmisji danych w roamingu regulowanym, oraz dostarcza podstawowe zindywidualizowane informacje taryfowe dotyczące opłat (w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego), mających zastosowanie w przypadku świadczenia temu klientowi korzystającemu z roamingu usług transmisji danych w roamingu regulowanym w danym państwie członkowskim, z wyjątkiem przypadków, gdy klient powiadomił dostawcę usług roamingu o rezygnacji z otrzymywania tych informacji.

Te podstawowe zindywidualizowane informacje taryfowe obejmują informacje dotyczące:

a) każdej polityki uczciwego korzystania, której podlega wewnątrz Unii klient korzystający z roamingu oraz opłat dodatkowych, które mają zastosowanie poza jakimikolwiek państwami w ramach tej polityki uczciwego korzystania; oraz

b) każdej dodatkowej opłaty mającej zastosowanie zgodnie z art. 6c.

Informacje dostarcza się na urządzenie mobilne klienta korzystającego z roamingu, na przykład za pomocą wiadomości SMS, poczty elektronicznej lub okna dialogowego w urządzeniu mobilnym, za każdym razem, gdy klient korzystający z roamingu wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie jego operatora krajowego i po raz pierwszy uruchamia usługę transmisji danych w roamingu w tym konkretnym państwie członkowskim. Informacje te dostarczane są nieodpłatnie w chwili, gdy klient korzystający z roamingu uruchamia usługę transmisji danych w roamingu regulowanym, za pomocą odpowiednich środków ułatwiających jej otrzymanie i łatwe zrozumienie.

Klient, który powiadomił swojego dostawcę usług roamingu o rezygnacji z automatycznej informacji taryfowej, ma prawo w każdej chwili żądać ponownego nieodpłatnego uruchomienia tej usługi przez dostawcę usług roamingu.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Dostawca usług roamingu wysyła powiadomienie, gdy zostanie w pełni wykorzystany obowiązujący w ramach uczciwego wykorzystania limit usług transmisji danych w roamingu regulowanym lub jakikolwiek próg korzystania stosowany zgodnie z art. 6c. Powiadomienie to wskazuje dodatkową opłatę, która będzie stosowana za każde dodatkowe korzystanie z usługi transmisji danych w roamingu regulowanym przez klienta korzystającego z roamingu. Każdy klient ma prawo zażądać od dostawcy usług roamingu zaprzestania wysyłania takich powiadomień oraz zażądać – w każdej chwili i nieodpłatnie – ponownego uruchomienia tej usługi przez dostawcę usług roamingu.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każdy dostawca usług roamingu zapewnia wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu możliwość dokonania rozmyślnego i bezpłatnego wyboru usługi polegającej na informowaniu w odpowiednim czasie o skumulowanym wykorzystaniu usług wyrażonym w ilości danych lub w walucie, w której klient korzystający z roamingu otrzymuje rachunki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym, która to usługa gwarantuje, że bez wyraźnej zgody klienta skumulowane wydatki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym w określonym okresie korzystania, z wyłączeniem wiadomości MMS, za które pobierane są opłaty jednostkowe, nie przekroczą określonego pułapu kwotowego.”;

d) w ust. 6 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„6. Niniejszy artykuł, z wyjątkiem ust. 5, ust. 2 akapit drugi oraz ust. 2a, oraz z zastrzeżeniem akapitu drugiego i trzeciego niniejszego ustępu, stosuje się także do usług transmisji danych w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z roamingu podróżujący poza Unią i które są świadczone przez dostawcę roamingu.”;

9) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i nadzorują dostawców usług roamingu korzystających z art. 6b, 6c oraz art. 6e ust. 3.”.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowe organy regulacyjne publicznie udostępniają aktualne informacje dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności jego art. 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9, i 12, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.”;

10) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Przegląd

1. Do dnia 29 listopada 2015 r. Komisja rozpoczyna przegląd hurtowego rynku usług roamingu z myślą o dokonaniu oceny środków niezbędnych w celu umożliwienia zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu do dnia 15 czerwca 2017 r. Komisja dokonuje przeglądu między innymi stopnia konkurencji na krajowych rynkach hurtowych, w szczególności ocenia poziom ponoszonych w hurcie kosztów i poziom opłat w hurcie, oraz pozycję rynkową operatorów mających ograniczony zakres geograficzny, w tym wpływ umów komercyjnych na konkurencję oraz zdolność operatorów do czerpania korzyści z ekonomii skali. Komisja ocenia również rozwój konkurencji na detalicznych rynkach roamingu oraz wszelkie zauważalne ryzyko zakłócenia konkurencji oraz zachęty do inwestowania na rynkach krajowych i odwiedzanych. Oceniając środki niezbędne w celu umożliwienia zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, Komisja bierze pod uwagę konieczność zapewnienia, aby operatorzy sieci odwiedzanej mogli odzyskać wszystkie koszty świadczenia hurtowych usług roamingu regulowanego, w tym koszty połączone i wspólne. Komisja bierze również pod uwagę potrzebę zapobiegania roamingowi świadczonemu w sposób stały lub niewłaściwemu lub niestandardowemu wykorzystaniu hurtowego dostępu do usług roamingu w celach innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego użytkownikom końcowym dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży klientów po terytorium Unii.

2. Do dnia 15 czerwca 2016 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wyników przeglądu, o którym mowa w ust. 1.

Do sprawozdania dołącza się, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, stosowny wniosek ustawodawczy służący zmianie hurtowych opłat za usługi roamingu regulowanego określonych w niniejszym rozporządzeniu lub przewidujący inne rozwiązanie, aby zaradzić problemom stwierdzonym na poziomie hurtowym w celu zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu do dnia 15 czerwca 2017 r.

3. Ponadto co dwa lata po przedłożeniu sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Każde sprawozdanie zawiera między innymi ocenę:

- a) dostępności i jakości usług, łącznie z usługami będącymi alternatywą dla detalicznych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu regulowanym, zwłaszcza w świetle rozwoju techniki;
- b) stopnia konkurencji na rynku detalicznym i hurtowym, w szczególności pozycji rynkowej małych, niezależnych lub nowo powstałych operatorów, w tym wpływu umów komercyjnych na konkurencję oraz stopnia wzajemnego połączenia operatorów;
- c) stopnia, w jakim wdrożenie rozwiązań strukturalnych przewidzianych w art. 3 i 4 przyczyniło się do rozwoju konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu regulowanego.

4. Aby ocenić rozwój konkurencji na rynkach usług roamingu ogólnounijnego, BEREC regularnie gromadzi dane pochodzące od krajowych organów regulacyjnych dotyczące zmian opłat detalicznych i hurtowych za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu regulowanym. Dane te przekazywane są Komisji co najmniej dwa razy w roku. Komisja podaje je do wiadomości publicznej.

Na podstawie zebranych danych BEREC regularnie przedstawia również sprawozdania na temat kształtowania się cen i wzorców konsumpcji w państwach członkowskich, zarówno w przypadku usług krajowych, jak i usług roamingu, oraz zmian faktycznych hurtowych opłat roamingowych w niezbilansowanym ruchu między dostawcami usług roamingu.

BEREC pozyskuje również corocznie od krajowych organów regulacyjnych informacje na temat przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom. Komisja podaje te dane i ustalenia do wiadomości publicznej.”.

Artykuł 8

Zmiany w dyrektywie 2002/22/WE

W art. 1 dyrektywy 2002/22/WE ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Krajowe środki dotyczące dostępu użytkowników końcowych do usług i aplikacji lub korzystania z nich za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej nie mogą naruszać praw podstawowych i wolności osób fizycznych, w tym prawa do prywatności oraz prawa do rzetelnego procesu sądowego zgodnie z art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.”.

Artykuł 9

Klauzula przeglądowa

Do dnia 30 kwietnia 2019 r., a następnie co cztery lata, Komisja dokonuje przeglądu art. 3, 4, 5 i 6 oraz przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w razie potrzeby wraz z odpowiednimi wnioskami w celu zmiany niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 10

Wejście w życie i przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 30 kwietnia 2016 r., z następującymi wyjątkami:
 - a) w przypadku gdy akt ustawodawczy, który ma być przyjęty w oparciu o wniosek, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 531/2012 będzie miał zastosowanie w dniu 15 czerwca 2017 r., art. 7 pkt 5 niniejszego rozporządzenia, w zakresie dotyczącym art. 6a–6d rozporządzenia (UE) nr 531/2012, art. 7 pkt 7 lit. a)–c) niniejszego rozporządzenia oraz art. 7 pkt 8 lit. a), b) i d) niniejszego rozporządzenia stosuje się od tego dnia.

W przypadku gdy ten akt ustawodawczy nie ma zastosowania w dniu 15 czerwca 2017 r., do dnia rozpoczęcia stosowania tego aktu ustawodawczego nadal stosuje się art. 7 pkt 5 niniejszego rozporządzenia, w zakresie dotyczącym art. 6f rozporządzenia (UE) nr 531/2012.

W przypadku gdy ten akt ustawodawczy ma zastosowanie po dniu 15 czerwca 2017 r., art. 7 pkt 5 niniejszego rozporządzenia, w zakresie dotyczącym art. 6a–6d rozporządzenia (UE) nr 531/2012, art. 7 pkt 7 lit. a)–c) niniejszego rozporządzenia oraz art. 7 pkt 8 lit. a), b) i d) niniejszego rozporządzenia stosuje się od dnia rozpoczęcia stosowania tego aktu ustawodawczego;

- b) powierzenie Komisji uprawnień wykonawczych, o których mowa w art. 7 pkt 4 lit. c) niniejszego rozporządzenia oraz w art. 7 pkt 5 niniejszego rozporządzenia, w zakresie dotyczącym art. 6d i 6e ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 531/2012 stosuje się od dnia 29 listopada 2015 r.;
 - c) art. 5 ust. 3 stosuje się od dnia 29 listopada 2015 r.;
 - d) art. 7 pkt 10 niniejszego rozporządzenia stosuje się od dnia 29 listopada 2015 r.
3. Państwa członkowskie mogą utrzymać do dnia 31 grudnia 2016 r. środki krajowe, w tym systemy samoregulacyjne, obowiązujące przed dniem 29 listopada 2015 r., które nie są zgodne z art. 3 ust. 2 lub 3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych środkach najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2016 r.
4. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1203/2012 ⁽¹⁾ dotyczące modelu technicznego służącego wdrożeniu dostępu do lokalnych usług transmisji danych w roamingu w sieci odwiedzanej nadal mają zastosowanie do odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym do momentu przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 7 pkt 4 lit. c) niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2015 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

N. SCHMIT

Przewodniczący

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1203/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego wewnątrz Unii (Dz.U. L 347 z 15.12.2012, s. 1).